

2011. évi CXXVIII. törvény

a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

Az Országgyűlés, a lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény XXXI. cikk (5) és (6) bekezdése, 53. cikke és 54. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

1. Általános szabályok

1. § (1) A katasztrófavédelem nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat.

(2) Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő kockázatokat, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

2. § (1) A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, az állampolgárok, valamint a polgári védelmi szervezetek, a gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az állami meteorológiai szolgálat, az állami mentőszolgálat, a vízügyi igazgatási szervek, az egészségügyi államigazgatási szerv, az önkéntesen részt vevő civil szervezetek és az erre a célra létrehozott köztestületek, továbbá nem természeti katasztrófa esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek és az önkormányzatok (a továbbiakban együtt: katasztrófavédelemben részt vevők) bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani.

(2) A katasztrófavédelemben részt vevők biztosítják az állampolgárok tájékoztatásához szükséges információkat az életet, testi épséget, az anyagi javakat és a környezetet veszélyeztető hatásokról.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Belső védelmi terv*: a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulásának megelőzését, a balesetek elhárítását, következményeinek mérséklését szolgáló intézkedések megtételét, az értesítési, riasztási, felkészítési feladatok veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményen belüli végrehajtásának rendjét, feltételeit szabályozó üzemeltetői okmány.

2. *Biztonsági elemzés*: az üzemeltető által készített dokumentum, amely tartalmazza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére vonatkozó általános célkitűzéseit, továbbá annak az irányítási, vezetési és műszaki eszközrendszernek a bemutatását, amely biztosítja mind az ember, mind a környezet magas szintű védelmét, valamint annak bizonyítását, hogy az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelte. A dokumentumnak elegendő információt kell szolgáltatnia a

hatósági döntés kialakításához. A biztonsági elemzésben rögzített feladatoknak és intézkedéseknek arányosnak kell lenniük a biztonsági elemzésben leírt veszélyeztetéssel.

3. *Biztonsági jelentés:* az üzemeltető által készített dokumentum, amely annak bizonyítására szolgál, hogy rendelkezik a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteket megelőző politikával és az annak végrehajtását szolgáló biztonsági irányítási rendszerrel, működőképes belső védelmi tervvel, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelte, a megelőzésükre a szükséges intézkedéseket megtette, kellő mértékű a létesítményeinek biztonsága, megbízhatósága. A jelentésnek elegendő információt kell szolgáltatnia a külső védelmi tervek elkészítéséhez és a hatósági döntés kialakításához.

4. *Dominóhatás:* a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben bekövetkező olyan baleset, amely a közelben lévő más, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre áttérjedve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek valószínűségét és lehetőségét megnöveli vagy a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következményeit súlyosbítja.

4a. *Gazdálkodó szervezet:* a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott gazdálkodó szervezet.

5. *Katasztrófa:* a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

6. *Katasztrófasegély:* a katasztrófák következményeinek felszámolása érdekében a katasztrófa károsító hatása által érintett területen az alapvető életfeltételeknek a központi költségvetésben létrehozott tartalékból történő biztosítása.

7. *Katasztrófa károsító hatása által érintett terület:* az a terület, ahol a természeti vagy civilizációs katasztrófa következményeinek elhárítása (helyreállítás) érdekében kormányzati intézkedés szükséges.

8. *Katasztrófavédelem:* a különböző katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, az alapvető életfeltételek biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

9. *Katasztrófaveszély:* olyan folyamat vagy állapot, amelynek következményeként okszerűen lehet számolni a katasztrófa bekövetkezésének valószínűségével, és amely ezáltal veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot.

10. *Katasztrófaveszélyes tevékenység:* olyan emberi cselekvés vagy mulasztás, amely katasztrófát vagy annak közvetlen veszélyét idézheti elő.

11. *Kiterjedt káresemény:* olyan védelmi és biztonsági esemény, amelynek kezelése során elengedhetetlen az élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében a katasztrófavédelem, mint elsődleges beavatkozó irányításával az eseménykezelésben érintett szervezetek azonnali, összehangolt reagálása a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervének koordinációs tevékenysége megkezdéséig.

12. *Kockázat:* egy adott területen adott időtartamon belül vagy meghatározott körülmények között jelentkező egészség-, illetve környezetkárosító hatás valószínűsége.

13. *Külső védelmi terv:* a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a

vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv, amely a települési veszélyelhárítási terv része.

14. *Küszöbérték alatti üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület, ahol e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti alsó küszöbérték negyedét elérő vagy meghaladó, de az alsó küszöbértéket el nem érő mennyiségben veszélyes anyag van jelen, valamint a külön jogszabályban meghatározott, kiemelten kezelendő létesítmények.

15. *Lakossági riasztó rendszer*: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kezelésében lévő lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató, viharjelző rendszerek és ezek működésével szorosan összefüggő eszközök, berendezések összessége, amely lehet:

a) *lakossági riasztó végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a külön jogszabályokban előírt hangképek (légi-, katasztrófa-, riadó feloldása, morgató jelzés) lesugárzására.

b) *lakossági riasztó-tájékoztató végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a lakossági riasztó végponttal szemben támasztott követelményeken túlmenően élőbeszéd vagy előre tárolt üzenet lesugárzására is.

c) *viharjelző végpont*: a lakosság tájékoztatását szolgáló (a vihar veszélyét előre jelző) olyan eszköz, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási szintnek megfelelő vizuális jelzés leadására alkalmas.

d) *speciális végpont*: minden olyan eszköz, berendezés, amely az a)–c) pontokban felsorolt eszközök működéséhez, működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges (vezérlő központ, átjátszó állomás, monitoring végpont, adatátviteli központ).

16. *Megelőzés*: minden olyan tevékenység vagy előírás alkalmazása, amely a katasztrófát előidéző okokat megszünteti vagy minimálisra csökkenti, a károsító hatás valószínűségét a lehető legkisebbre korlátozza.

17. *Nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás*: külföldi államoknak az EU-hoz, az ENSZ-hez, a NATO-hoz vagy közvetlenül a Kormányhoz intézett, illetve regionális vagy határ menti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítség kérése nyomán a mentéshez és a katasztrófa következményeinek a felszámolásához szükséges anyagok és információk átadása, illetve kiküldött eszközök és mentő csapatok biztosítása.

18. *Nemzetközi katasztrófa-segítségkérés*: a magyar Kormánynak az EU-hoz, az ENSZ-hez, a NATO-hoz, illetve regionális vagy határ menti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítségkérése, amelyben a hazai veszélyhelyzet vagy katasztrófa következményeinek a felszámolásához anyagokat, információkat, eszközöket vagy mentőcsapatokat kér és fogad.

19. *Önkéntes mentőszervezet*: különleges kiképzésű személyi állománnyal rendelkező, speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, katasztrófavédelmi feladatok ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződés.

20. *Polgári védelem*: olyan összetársadalmi feladat-, eszköz- és intézkedési rendszer, amelynek célja katasztrófa, illetve fegyveres összeütközés esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint a lakosság felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

21. *Polgári védelmi szervezet*: az a szervezet, amely önkéntes és köteles személyi állománya útján az e törvényben meghatározott, valamint fegyveres összeütközés idején végrehajtandó polgári védelmi feladatokat lát el.

22. *Súlyos káresemény elhárítási terv*: küszöbérték alatti üzem üzemeltetői okmánya, amely tartalmazza az üzem veszélyeztető hatásainak elemzését, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését, elhárítását és hatásainak csökkentését szolgáló intézkedések végrehajtásának rendjét, feltételeit.

23. *Üzemeltető*: bármely természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemet, létesítményt vagy küszöbérték alatti üzemet működtet, irányít, vagy alapszabály, alapító okirat, illetve szerződés

alapján meghatározó gazdasági vagy döntéshozatali befolyással rendelkeznek a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, létesítmény, küszöbérték alatti üzem műszaki üzemeltetése felett.

24. *Veszély*: valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre.

25. *Veszélyelhárítási terv*: kiterjedt káresemény időszakában végrehajtandó katasztrófavédelmi feladatokat tartalmazó, központi, területi (fővárosi), járási, települési (a fővárosban kerületi) és munkahelyi okmányrendszer.

26. *Veszélyes anyag*: e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott ismérveknek megfelelő anyag, keverék vagy készítmény, akár nyersanyag, termék, melléktermék, maradék, köztes termék, vagy hulladék formájában.

27. *Veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény*: olyan, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén lévő – föld alatti vagy föld feletti – technológiai vagy termelés-szervezési okokból elkülönülő műszaki egység, ahol egy vagy több berendezésben (technológiai rendszerben) veszélyes anyagok előállítása, felhasználása, szállítása vagy tárolása történik, magában foglal minden olyan felszerelést, szerkezetet, csővezetékét, gépi berendezést, eszközt, iparvágányt, kikötőt, a létesítményt szolgáló rakpartot, kikötőgátat, raktárt vagy hasonló – úszó vagy egyéb – felépítményt, amely a létesítmény működéséhez szükséges.

28. *Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület egésze, ahol egy vagy több veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben – ideértve a közös vagy kapcsolódó infrastruktúrát is – veszélyes anyagok vannak jelen a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott küszöbérték elérése mértékében, és ennek alapján alsó vagy felső küszöbértékűnek minősül.

29. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset*: olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó, veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem működése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe, és amely az üzemben belül vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteti vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.

30. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény*: veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben a rendeltetésszerű működés során vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely nem minősül veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetnek, de azonnali beavatkozást igényel és az alábbi következmények egyikével jár:

- a) veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,
- b) veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,
- c) mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,
- d) oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú folyadék halmazállapotú veszélyes anyag kikerülése legalább 1000 kg mennyiségben,
- e) egyéb veszélyes anyag kikerülése legalább a felső küszöbérték 0,1%-át elérő mennyiségben.

31. *Veszélyes tevékenység*: olyan, veszélyes anyagok jelenlétében végzett tevékenység, amely ellenőrizhetetlenné válása esetén tömeges méretekben veszélyeztetheti, illetve károsíthatja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyónbiztonságot.

31a. *Veszélyes anyagok jelenléte*: veszélyes anyagok tényleges vagy várható jelenléte a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben, valamint azoknak az anyagoknak a jelenléte, amelyekről reálisan feltételezhető, hogy akkor keletkezhetnek, amikor a folyamatok – beleértve a tároló tevékenységet is – az üzemben belül bármely létesítményből kikerülnek az ellenőrzés alól, amennyiben e veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja az e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott alsó küszöbérték negyedét.

32. *Veszélyességi övezet*: a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset lehetséges következményeinek csökkentése érdekében a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében a hatóság által kijelölt, az egyéni sérülés kockázatához igazodó terület.

33. *Védendő adat*: a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonságával kapcsolatos lényeges adat, amelyet az üzemeltető vagy az iparbiztonsági hatóság védendővé nyilvánít, továbbá az

üzemeltető által meghatározott üzleti titok.

34. *Katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség:* azon képességek, válaszadási kapacitások összessége, amelyek a személyek, a környezet, a tulajdon védelmét, valamint a kormányzati, gazdasági, társadalmi funkciók folytonosságának megőrzését szolgálják a természeti és az ember okozta katasztrófák közvetlen, közvetett hatásaival szemben.

3. A törvény hatálya

4. § (1) E törvényt kell alkalmazni Magyarország területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, kiterjedt káresemény megelőzése érdekében, valamint annak bekövetkezése esetén, továbbá akkor, ha a katasztrófa károsító hatása ellen Magyarország területén védekezés szükséges (beleértve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezést is).

(2) A törvény IV. fejezetének hatálya kiterjed a Magyarország területén működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményekre, küszöbérték alatti üzemekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésében, az ellenük való védekezésben érintett közigazgatási szervekre és gazdálkodó szervezetekre, helyi önkormányzatokra, természetes személyekre.

(3) A törvény IV. fejezetének hatálya nem terjed ki:

a) anyagokból, keverékekből, nyersanyagokból, készítményekből származó ionizáló sugárzás által okozott veszélyekre,

b) a veszélyes anyagoknak a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben és küszöbérték alatti üzemben kívüli közúti, vasúti, légi vagy vízi szállítására,

c) az ásványi anyagok bányákban és kőbányákban – többek között fűrőlyukakon át – történő kinyerésére, azaz feltárására, kitermelésére és feldolgozására,

d) a hulladéklerakó telepre, ideértve a föld alatti hulladéktárolást is,

e) a katonai létesítményekre, berendezésekre vagy tárolókra.

(3a) A Kat. IV. fejezetének hatálya kiterjed a szárazföldi föld alatti, természetes rétegekben, víztartó rétegekben, sóüregekben és használaton kívüli bányákban végzett gáztárolásra, a vegyi és termikus feldolgozási műveletekre és a veszélyes anyagokkal végzett ilyen műveletekkel kapcsolatos tárolásra, valamint a működő meddő ártalmatlanítására szolgáló létesítményekre, a veszélyes anyagokat tartalmazó derítő-, illetve ülepitőmedencét is beleértve.

(4) Ez a törvény nem érinti a Magyar Honvédség vezetési-irányítási rendszerére, valamint a katonai függelmi viszonyokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

II. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSA

4. A Kormány feladatai

5. § A Kormány a katasztrófavédelem megszervezése és irányítása körében:

a) meghatározza a Kormány tagjainak és a védekezésben érintett állami szerveknek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatait,

b) megköti a katasztrófákkal kapcsolatos kölcsönös tájékoztatásra és segítségnyújtásra, valamint a megelőzés területén történő együttműködésre irányuló nemzetközi egyezményeket,

c) összehangolja a katasztrófavédelemmel összefüggő oktatási, képzési, tudományos kutatási és műszaki fejlesztési tevékenységet,

d) létrehozza az országos katasztrófavédelmi információs rendszert,

e)

f) az éves költségvetésben tervezi a hazai és a nemzetközi segítségnyújtásra fordítható előirányzat

mértékét,

g) gondoskodik a központi költségvetési tervezés keretében a katasztrófavédelem működésének és fejlesztésének pénzügyi feltételeiről,

h) meghatározza a nemzeti kockázatelemzési, -értékelési és feltérképezési követelményeket,

i) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternek a honvédelemért felelős miniszter, valamint a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervének vezetője véleményének kikérését követően kialakított javaslatára meghatározza a polgári védelmi szervezetek összlétszámát,

j) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter útján, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényben meghatározottak szerint, továbbá a védelmi és biztonsági igazgatás központi szervével együttműködve irányítja a területi védelmi bizottságok katasztrófavédelmi feladatainak végrehajtását,

k) összehangolja a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség fejlesztésével kapcsolatos feladatokat,

l) koordinálja a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtését.

6. § (1) A Kormány megszervezi a katasztrófák elleni védekezés irányítását és a végrehajtás összehangolását, a tervezés kormány szintű feladatainak végrehajtását, a katasztrófák következményeinek felszámolására való felkészülés, a megelőzés, a végrehajtás és a helyreállítás feladatainak tárcák közötti koordinációját.

(2) A katasztrófavédelem irányítása a szakirányítást végző kormányzati szervek közreműködésével valósul meg.

(3) A Kormány a katasztrófavédelem irányítása során dönt

a) a védekezéshez szükséges külföldi (nemzetközi) segítség igénybeviteléről,

b) a külföldi állam részére történő segítségnyújtásról.

5. Katasztrófavédelmi koordináció

7. § A Kormány a katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése, valamint a katasztrófák elleni felkészüléssel, megelőzéssel, védekezéssel és helyreállítással kapcsolatos feladatok összehangolt megoldása érdekében katasztrófavédelmi koordinációs szervet (a továbbiakban: katasztrófavédelmi koordinációs szerv) működtet.

6. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladatai

8. § (1) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter felelős az irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetéséért.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter

a) kinevezi, illetve felmenti a közvetlen irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjét, gyakorolja felette a munkáltatói jogokat,

b) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének javaslatára kinevezi, illetve felmenti a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének helyettesét vagy helyetteseit,

c) elrendeli a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását,

d) dönt az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra hatáskörébe utalt előirányzat felhasználásáról,

e) háromévente jelentést készít az Országgyűlésnek és a Kormánynak a főbb természeti csapásokra és az ember okozta katasztrófákra kiterjedő kockázatelemzésekről, a katasztrófák elleni védekezésre történő felkészülés helyzetéről, illetve a védekezésről,

f) gondoskodik a polgári veszélyhelyzeti tervezés katasztrófavédelmi feladatainak hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, amelynek érdekében biztosítja a képviseletet a NATO Reziliencia Bizottságban (a továbbiakban: NATO RC), ellátja a NATO RC katasztrófavédelmi szerveivel való kapcsolattartást,

- g)* gondoskodik az EU polgári védelmi tevékenységének hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, ennek keretében biztosítja a kapcsolattartást és a képviselést az EU intézményeiben,
- h)* a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve részt vesz a nemzetközi segítségnyújtásban,
- i)* felelős a kritikus infrastruktúrák védelméért a katasztrófák elleni védekezés területén,
- j)* jóváhagyja a központi veszélyelhárítási tervet,
- k)* az irányítása alá tartozó szervezetek tekintetében biztosítja a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényben meghatározott feladatok végrehajtását, valamint gondoskodik az irányítása alá tartozó szervezetek hatékony együttműködéséről a védelmi és biztonsági feladatok ellátásban részt vevő szervek, szervezetek, különösen a védelmi és biztonsági igazgatás szervei tekintetében.

7. A központi államigazgatási szerv vezetőjének feladatai

9. § A központi államigazgatási szerv vezetője felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért. Ennek keretében:

- a)* megállapítja az ágazati tevékenységgel összefüggő adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési kötelezettségeket, és végzi az érvényesítésükhöz szükséges szabályozási és jogalkalmazói feladatokat,
- b)* irányítja a megelőző védelmi feladatok ágazati végrehajtását,
- c)* az állami költségvetési tervezés rendszerében az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével meghatározza az ágazati katasztrófavédelmi rendszer és szervek működéséhez szükséges pénzügyi feltételeket,
- d)* a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszterrel egyeztetve végrehajtja a katasztrófavédelmi célú távközlési, informatikai, valamint ágazati mérő- és ellenőrző rendszerek egységes irányítási rendszerbe illeszkedő kialakítását és működtetését,
- e)* kijelöli az ágazat katasztrófavédelemben részt vevő szerveit és a katasztrófavédelemben bevonható gazdálkodó, valamint az önkéntesen jelentkező civil szervezetek közül az állandó együttműködésre alkalmas és a helyi részvételnél átfogóbb tevékenységre is képes szervezeteket, meghatározza a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladataikat, jogszabály alapján intézkedik felkészítésükre és a működési feltételeik megteremtésére,
- f)* a területi szerv vezetőjének javaslatára kinevezi és felmenti a helyi szervek vezetőit, gyakorolja a velük kapcsolatos – jogszabályban meghatározott – munkáltatói jogköröket.

8–11.

10–16. §

12. A gazdálkodó szervezet vezetőjének feladatai

17. § A hatósági határozat alapján kijelölt gazdálkodó szervezet vezetője felelős a szervezet védekezési feladatainak ellátásáért. Ennek keretében

- a)* hatósági határozatban megjelölt, polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetet hoz létre, kijelöli a munkahelyi polgári védelmi szervezet tagjait, és beosztásuk esetén gondoskodik a felkészítésükről, valamint a szervezet működtetéséről,
- b)* szervezi és irányítja az alkalmazottak katasztrófavédelmi felkészítését,
- c)* gondoskodik a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javak (különösen élelmiszer-, víz-, gyógyszer-, takarmánykészletek, állatállomány) műszaki-technikai, valamint radiológiai, biológiai és vegyi megelőző védelméről,
- d)* működési területén kívül közreműködik a károk csökkentésében, valamint a mentéshez szükséges halaszthatatlan munkák végzésében,

e) gondoskodik az alkalmazottak védelmét szolgáló védőlétesítmények létrehozásáról, fenntartásáról, az egyéni védőeszközök biztosításáról,

f) a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek a gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye szerint illetékes helyi szervének előzetes egyetértésével jóváhagyja a gazdálkodó szervezet veszélyelhárítási tervét.

13. A katasztrófák elleni védekezésben közreműködő önkéntes szervezetek feladatai

18. § (1) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek, az önkéntesen közreműködő társadalmi és karitatív szervezetek részt vehetnek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában.

(2) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján vehetnek részt.

(3) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladat végrehajtásáért felelős személy irányításával látják el a számukra meghatározott feladatot.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi és területi szervei a katasztrófák elleni védekezésben önkéntesen közreműködő társadalmi és karitatív szervezet és a 18/A. § szerint minősített önkéntes mentőszervezet (a továbbiakban: minősített önkéntes mentőszervezet) részére pályázati úton, valamint egyedi elbírálás alapján pénzbeli és nem pénzbeli juttatást biztosíthatnak.

18/A. § (1) A védekezési feladatokba csak a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által szakmailag megfelelőnek minősített önkéntes mentőszervezet vonható be. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv az önkéntes mentőszervezetet kérelmére minősíti. A minősítési kérelemhez csatolni kell az önkéntes mentőszervezet tagjának a (8) bekezdés szerinti adatait, valamint az adatok kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatát.

(2) Ha különleges szakképzettség és speciális szakfelszerelések igénybevétele szükséges, a minősített önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője rendeli el.

(3) A minősített önkéntes mentőszervezetek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakmai irányítása mellett vesznek részt a katasztrófák hatásai elleni védekezésben és a kárelhárításban.

(4) A minősített önkéntes mentőszervezet tagjai részére – a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának azonosítása, a lezárt kárterületre történő belépési jogosultság ellenőrzése érdekében – a hivatásos katasztrófavédelmi szerv visszavonásig érvényes egységes mentési igazolványt ad ki, valamint adatváltozás esetén a mentési igazolvány cseréjéről gondoskodik.

(5) A minősített önkéntes mentőszervezet tagja a kárhelyszínen intézkedésre jogosult személy felszólítására köteles a mentési igazolványát felmutatni.

(6) A mentési igazolvány adattartalma:

- a) a minősített önkéntes mentőszervezet megnevezése,
- b) a minősített önkéntes mentőszervezet tagja arcfényképe,
- c) a minősített önkéntes mentőszervezet tagja neve.

(7) A mentési igazolványt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a (8) bekezdés alapján vezetett nyilvántartás alapján állítja ki.

(8) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a minősített önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonásának elrendelése, az önkéntes mentőszervezet tagja nyilvántartási számmal történő azonosítása, a lezárt kárterületre történő belépési jogosultság ellenőrzése, felkészítések és gyakorlatok megszervezése érdekében a minősített önkéntes mentőszervezetekről és azok tagjairól vezetett nyilvántartásban (a továbbiakban: nyilvántartás) kezeli a tag

- a) természetes személyazonosító adatait,
- b) arcfényképét,
- c) telefonszámát,
- d) beosztását,

- e) szakterületére, szakképzettségére vonatkozó adatait,
- f) élet- és felelősségbiztosításának meglétére vonatkozó adatait, ha van, akkor biztosítási kötvényszámát,
- g) oltásainak típusára, érvényességi idejére vonatkozó adatait,
- h) nyelvtudására vonatkozó adatait,
- i) útleveleszámát,
- j) vezetői engedélye kategóriáját.

(9) Az (8) bekezdés szerinti adatokban bekövetkezett változás esetén az adatokat a minősített önkéntes mentőszervezet tagja – a mentőszervezet vezetője útján – az adatváltozás időpontjától számított 15 napon belül szolgáltatja.

(10) A mentési igazolványt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a minősített önkéntes mentőszervezet megszűnésekor, a minősített önkéntes mentőszervezeti tagság megszűnésekor, a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának halála esetén, a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának adataiban bekövetkezett változás esetén vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szervvel kötött együttműködési megállapodás megszűnésekor visszavonja és érvényteleníti.

(11) A (8) bekezdés alapján nyilvántartott adat – ha törvény eltérően nem rendelkezik – más szerv részére nem továbbítható.

(12) A minősített önkéntes mentőszervezeti tagság megszűnése, valamint a minősített önkéntes mentőszervezet tagjának halála esetén a tag adatainak a nyilvántartásban történő kezelését meg kell szüntetni.

14. Egyéb rendelkezések

19. § (1)

(2) A főpolgármester és a vármegyei közgyűlés elnöke, a polgármester a katasztrófavédelmi feladatait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

(2a) A vármegyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester a katasztrófavédelmi feladatok e törvényben meghatározott végrehajtása során államigazgatási jogkörben jár el.

(3) A katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében a kormánytisztviselő, a köztisztviselő, a közalkalmazott és az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy túlmunkára kötelezhető.

(4)

15. Általános jelzési kötelezettség

20. §

21. § (1) A lakossági riasztórendszer elemeinek, végpontjainak idegen építményen történő elhelyezésénél törekedni kell elsődlegesen az állami, önkormányzati építményeken történő elhelyezésre. Amennyiben a magántulajdonú építménnyel szemben az állami, önkormányzati területen történő elhelyezés aránytalanul nagy költségráfordítást, illetve technológiai változást jelent, a lakossági riasztórendszer magántulajdonú építményeken kerül elhelyezésre.

(2) A lakossági riasztórendszer végpontjainak telepítése és üzemeltetése céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei javára ingatlanon közérdekből szolgálmi jog alapítható. A szolgálat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell egyezség létrehozását megkísérelni. Megegyezés hiányában a szolgálat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve kérelmére a fővárosi és vármegyei kormányhivatal állapítja meg. A szolgálat alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog közérdekű szolgálatnak minősül.

(3) A szolgálat jogosultja a szolgálmi jog alapján az idegen ingatlanon építményt építhet, távközlési és energetikai vezetékeket, mérő, vezérlő és egyéb speciális berendezéseket helyezhet el. A szolgálat alapján a központi, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei

jogosultak a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(4) Az idegen ingatlanon elhelyezett lakossági riasztórendszer végpontjaival kapcsolatos üzemeltetési költség a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveit terheli.

(5) Az illetékes áramszolgáltatók a katasztrófák elleni védekezés támogatása érdekében külön díjazás nélkül biztosítják a lakossági riasztórendszer végpontjainak energiavételezését. A lakossági riasztórendszer végpontjait – a mindenkor érvényes szabványok és előírások betartása mellett – az áramszolgáltatói méretlen hálózatra kötelesek kötni.

(6) Az áramszolgáltató külön kérésére évente egy alkalommal a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve az áramszolgáltató illetékességi területén telepített lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját megküldi.

III. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉSÉRT FELELŐS MINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALÁ TARTOZÓ, A KATASZTRÓFAVÉDELEM VÉGREHAJTÁSÁT VÉGZŐ SZERVEK ÉS FELADATAIK

16. Hivatásos katasztrófavédelmi szervek

22. § (1) A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szerv:

- a) az országos illetékességgel működő központi szerv,
- b) a vármegyei, fővárosi illetékességgel működő területi szervek,
- c) helyi szervek a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szerv, amelynek tagjai hivatásos állományúak, rendvédelmi alkalmazottak, munkavállalók és tisztjelöltek.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a feladatait a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényre is figyelemmel hajtja végre.

17. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve

23. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve költségvetési szerv.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője központi irányítási és felügyeleti jogkörében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvényben meghatározott irányítási jogosítványokon túl:

a) javaslatot tesz a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője helyettesének vagy helyetteseinek kinevezésére és felmentésére,

b) gyakorolja a munkáltatói jogokat a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve állományába tartozó személyek felett.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében:

a) biztosítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek működési feltételeit, tervezi és felügyeli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő jóváhagyott fejlesztéseket,

b) javaslatot tesz a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére a katasztrófavédelem működését, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladatkörét érintő jogszabályoknak és a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek megalkotására,

c) kidolgozza a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai elveket és követelményeket, végzi a lakosság mentésével kapcsolatos tervező, szervező feladatokat, irányítja az alárendelt szervezeteknek a bekövetkezett események következményeinek felszámolására irányuló tevékenységét,

d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányításával közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben,

e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló központi polgári védelmi szervezet létrehozásáért és a központi veszélyelhárítási terv elkészítéséért,

f) meghatározza a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezetek szakmai munkáját és tevékenységét,

g) ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat,

h) biztosítja a védelmi igazgatás szerveinek működéséhez szükséges szakértőket, és részt vesz a védelmi igazgatás tervezési feladataiban,

i) együttműködik az országos illetékességgel eljáró szervezetek ágazati katasztrófaelhárítási szervezeteivel,

j) feladatai ellátásához az ingatlanügyi hatóságtól a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervtől adatot, a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezelésére jogosult szervtől földmérési és térképészeti állami alapadatokat, termékeket kér,

k) gondoskodik a közfoglalkoztatás feltételeinek rendelkezésre állásáról a katasztrófák elleni védekezésre való felkészüléssel, a védekezéssel és a helyreállítással összefüggő katasztrófavédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében,

l) irányítja a veszélyes áruk szállításának ellenőrzésével kapcsolatos, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatáskörébe tartozó hatósági feladatok ellátását,

m) ellátja a veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó csomagoló- és szállítóeszközök gyártási típus jóváhagyási engedélyezésével, a gyártás ellenőrzésével és azzal összefüggő szankcionálással kapcsolatos hatósági feladatok irányítását.

(5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos jogkörében:

a) közreműködik a katasztrófavédelemmel kapcsolatos nemzetközi szerződések szakmai előkészítésében, részt vesz a nemzetközi együttműködésben, ennek keretében folyamatos kapcsolatot tart fenn a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel,

b) jelöli a NATO RC munkájában az állandó képviselőt ellátó összekötő személyt,

c) jelöli a NATO RC alá tartozó polgári védelmi bizottság (CPG) munkájában a nemzeti szakmai képviselőt ellátó személyt,

d) biztosítja a nemzetközi szervezetekkel, így különösen az EU és a NATO polgári védelmi gyorsriasztó és információs rendszereivel való kapcsolattartást, előkészíti, koordinálja és biztosítja a nemzetközi szervezetekben és azok szakmai testületeiben való érdekképviselőt,

e) ellátja az EU Lisszaboni Szerződésből eredő polgári védelmi tevékenységek koordinálásával kapcsolatos feladatokat, és szoros kapcsolatot tart fenn a külpolitikáért felelős miniszterrel a humanitárius segítségnyújtással való összhang megteremtése érdekében,

f) biztosítja a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését, szervezését és az azokon való részvételt,

g) biztosítja a Kormány által kötött katasztrófavédelmi egyezményekben foglalt maradéktalan végrehajtását,

h) biztosítja a regionális és határ menti együttműködéssel összefüggő feladatok folyamatos végrehajtását,

i) részt vesz a katasztrófák megelőzésére és felszámolására irányuló nemzetközi együttműködésben,

j) szükség esetén – a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve – biztosítja a nemzetközi segítségnyújtásra kijelölt szervek rendelkezésre állását, illetve a külföldi állam katasztrófa sújtotta területeire történő kijuttatását, szervezi a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás gyakorlati végrehajtását, a szállítmányok továbbítását, és folyamatos kapcsolatot tart a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel, e tevékenységbe bevonja a különböző karitatív szervezeteket, a Magyar Vöröskeresztet és azokat a nemzetközi karitatív szervezeteket vagy azok magyar tagozatait, amelyek erre előzetesen a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervével megállapodást kötöttek,

k) szükség esetén – a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve – biztosítja a nemzetközi segítség fogadását, elősegíti kapacitásai függvényében a nemzetközi segítségnek a veszélyhelyzet vagy a katasztrófa károsító hatása által érintett területre való eljuttatását, és szétosztását,

l) végzi az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő katasztrófavédelmi feladatokat.

(6) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője irányítja az országos szűnyogyérítési program keretében a szűnyogyérítéssel kapcsolatos feladatok ellátását.

18. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei

24. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve költségvetési szerv, amely jogszabályban meghatározott ügyekben hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban részére meghatározott feladatokat, irányítja a hivatásos tűzoltóságokat és a katasztrófavédelmi kirendeltségeket.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ellátja az önkormányzati tűzoltóságok felügyeletét, ellenőrzi a létesítményi tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységét.

18/A. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv veszélyesáru-szállítási hatósági ellenőrzési feladatokat ellátó állomány tagja által alkalmazható intézkedések és kényszerítő eszközök

24/A. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv veszélyesáru-szállítási hatósági ellenőrzési feladatokat ellátó hivatásos állományának tagja (a továbbiakban: állomány tagja) jogosult

a) a szabálysértés, bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, valamint a cselekmény folytatásában megakadályozni,

b) a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a rendőrség megérkezéséig – de legfeljebb két óra időtartamra – visszatartani.

(2) Az állomány tagja az (1) bekezdésben meghatározott intézkedés végrehajtása, valamint az ellenszegülés megtörése érdekében

a) testi kényszert és

b) vegyi eszközt

alkalmazhat, ha a tetten ért személy felszólítás ellenére a cselekményét folytatja, illetve a felhívásnak nem tesz eleget.

(3) Az állomány tagja az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott intézkedés végrehajtása esetén a szökés megakadályozása érdekében bilincset is alkalmazhat.

(4) Az állomány tagja önvédelmi célból testi kényszert alkalmazhat, továbbá önvédelmi célból vegyi eszközt és rendőrbotot tarthat magánál.

24/B. § (1) Az intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas intézkedés, illetve kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár az eredményesség biztosítása mellett.

(3) Az állomány tagja a kényszerítő eszköz alkalmazása előtt – ha az intézkedés célját nem veszélyezteti – előzetesen figyelmezteti az intézkedés alá vont személyt, hogy kényszerítő eszköz alkalmazására kerül sor.

(4) Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és az intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

(5) A testi kényszer és a bilincs kivételével kényszerítő eszköz – az önvédelem esetét kivéve – nem alkalmazható a láthatóan terhes nővel és a gyermekkorúval szemben.

(6) A vegyi eszköz alkalmazására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az intézkedés alá vont személy ellenállása testi kényszer alkalmazásával nem törhető meg.

(7) A kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását. A kényszerítő eszköz alkalmazása folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén az állomány tagja gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló erről értesüljön.

24/C. § (1) Az állomány tagját az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.

(2) Az állomány tagja az intézkedés megkezdése előtt – ha az az intézkedés eredményességét veszélyezteti, akkor az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. A kényszerítő eszközök alkalmazását követően az állomány tagja köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és annak előterjesztésére nyitva álló határidőről.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szervnél a rendőrségnél rendszeresített, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által beszerzett kényszerítő eszköz alkalmazható.

24/D. § (1) Az állomány tagja az intézkedésről, ha kényszerítő eszközök alkalmazására is sor került, szóban – haladéktalanul, rövid úton – jelentést tesz az intézkedést foganatosító szerv vezetőjének.

(2) Az állomány tagja az intézkedés vagy kényszerítő eszköz alkalmazását követően két napon belül írásban jelentést készít az intézkedést foganatosító szerv vezetőjének, aki az intézkedés vagy kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszerűségét kivizsgálja.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott írásbeli jelentés tartalmára az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvény szabályait kell alkalmazni.

(3a) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv kezeli azon személy lakcímét és a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványának számát, akivel szemben az intézkedést vagy kényszerítő eszközt alkalmazták.

(4) Akinek a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat a kényszerítő eszközt alkalmazó hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetőjéhez.

(5) A panaszt a panasz elbírálására jogosultnál a kényszerítő eszköz alkalmazásától, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb a kényszerítő eszköz alkalmazásának időpontjától számított három hónapon belül lehet előterjeszteni.

(6) A panasz elbírálására jogosult a panaszról a beérkezését követő naptól számított huszonegy napon belül – a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint – dönt.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott döntéssel szemben a (4) bekezdésben meghatározott személy, illetve az állomány tagja – a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint –

jogorvoslattal élhet.

18/B. A veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó csomagoló- és szállítóeszközök gyártási típus jóváhagyása, a gyártás ellenőrzése és bírság kiszabása

24/E. § (1) A veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek gyártási típus jóváhagyása során az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti sommás eljárásnak nincs helye.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve a veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek gyártásának jóváhagyását követően ellenőrzi a jóváhagyási engedélyében és a vonatkozó jogszabályokban meghatározott előírások betartását.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve az ellenőrzés során a gyártásból mintát vehet, és elrendelheti annak soron kívüli vizsgálatát.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve az előírások megsértése esetén a gyártási típus jóváhagyási engedéllyel rendelkezővel, a gyártóval, a forgalmazóval szemben kormányrendeletben meghatározott intézkedést alkalmazhat, és közigazgatási bírságot szabhat ki, amely az államháztartás központi alrendszerének bevételét képezi.

(5) Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét kormányrendelet állapítja meg.

(6) A kiszabott bírság megfizetésére a hatóság legfeljebb 12 havi részletekben történő teljesítést, illetve legfeljebb 6 hónapra történő fizetési halasztást is engedélyezhet a (7) bekezdésben foglaltak alapján.

(7) A kötelezett a bírság megfizetésére nyitva álló határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy részletekben történő teljesítés engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetlenné teszi a határidőre történő teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

(8) Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény felderítése a gyártási típus jóváhagyási engedély érvényességének lejártától számított 5 évet követően történik.

IV. FEJEZET

VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS

25. § (1) Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményre építési engedély csak a hivatásos katasztrófavédelmi szerv (a IV. fejezet alkalmazásában: iparbiztonsági hatóság) katasztrófavédelmi engedélye alapján adható. Veszélyes tevékenység kizárólag az iparbiztonsági hatóság katasztrófavédelmi engedélyével végezhető. Az építési engedélyezéshez és a veszélyes tevékenység végzéséhez szükséges katasztrófavédelmi engedély iránti kérelemhez az üzemeltetőnek csatolni kell a biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést.

(2) Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot tartalmaz, az üzemeltető egyidejűleg a nyilvánosságra hozható, védendő adatot nem tartalmazó biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést is köteles az iparbiztonsági hatóság részére benyújtani.

(2a) Ha a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés valamely adatát az iparbiztonsági hatóság nyilvánítja védendő adattá, a védendő adatokat közli az üzemeltetővel, és egyben felhívja az üzemeltetőt a nyilvánosságra hozható, védendő adatot nem tartalmazó biztonsági jelentés vagy

biztonsági elemzés elkészítésére és benyújtására.

(3) Az iparbiztonsági hatóság által az e jogszabály IV. fejezete alapján lefolytatott közigazgatási eljárásokért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(4) Az iparbiztonsági hatóság a IV. fejezet hatálya alá tartozás megállapítása céljából bármely gazdálkodó szervezetet adatszolgáltatásra kötelezhet és annak telephelyén hatósági ellenőrzést tarthat.

(5)

26. § (1) Ha az iparbiztonsági hatóság hatáskörébe tartozó eljárásban benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nem felel meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak az iparbiztonsági hatósághoz történő beérkezésétől számított harminc napon belül az iparbiztonsági hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.

(1a) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek elsőfokú engedélyezési eljárásának ügyintézési határideje 70 nap.

(2) Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre vonatkozó biztonsági jelentéssel, biztonsági elemzéssel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak vagy a biztonsági jelentésben vagy biztonsági elemzésben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig az iparbiztonsági hatóság a veszélyes tevékenység végzését korlátozhatja vagy felfüggesztheti.

27. § (1) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek megvalósítását, jelentős változtatását, megszüntetését, illetve azok veszélyességi övezeti határait fel kell tüntetni a településrendezési tervben. A veszélyességi övezeten belüli fejlesztésekkel kapcsolatos eljárási rendet, a polgármester feladatát és hatáskörét a biztonsági követelmények figyelembevételével külön jogszabály határozza meg.

(1a) A településrendezési terv módosításának költségeit az üzemeltető viseli. Az e törvény IV. fejezete alapján kiadott hatósági döntés nem tartalmazza a településrendezési terv módosításának költségét, viselésének módját.

(2) Az üzemeltető az iparbiztonsági hatóság számára köteles haladéktalanul bejelenteni a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, küszöbérték alatti üzem ideiglenes leállítását, végleges bezárását.

(3) Az üzemeltető köteles az e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott felülvizsgálati eljárást kezdeményezni az iparbiztonsági hatóságnál

a) a veszélyes tevékenység ismételt folytatása,

b) a működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, küszöbérték alatti üzem, a tárolóberendezés vagy a technológiai eljárás, vagy a védekezés belső (létesítményi) rendszerének a biztonságra hátrányosan kiható jelentős változtatása,

c) a jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének jelentős növekedése vagy csökkenése; a veszélyes anyag jellegének vagy fizikai tulajdonságának, vagy felhasználási folyamatának jelentős változása,

d) az üzem besorolásának megváltozása esetén.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárásban a biztonsági elemzés, biztonsági jelentés vagy a súlyos káresemény elhárítási terv módosítása szükséges, akkor annak az iparbiztonsági hatóság általi elfogadásáig a megváltoztatott veszélyes tevékenység nem kezdhető meg, vagy a veszélyes tevékenység nem folytatható.

28. § (1) Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri a jogszabályban meghatározott alsó küszöbértéket, de nem éri el a felső küszöbértéket, az üzemeltető biztonsági elemzést készít és az iparbiztonsági hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(2) Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja a jogszabályban meghatározott felső küszöbértéket, az üzemeltető a külön jogszabályban meghatározottak szerint biztonsági jelentést készít és az iparbiztonsági hatósághoz

elfogadásra benyújtja.

(3) A biztonsági elemzés és jelentés veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére és elhárítására vonatkozó előírásait úgy kell kialakítani, hogy képes legyen biztosítani az egészség és a környezet magas fokú védelmét. Ennek érdekében tartalmaznia kell a védekezéshez szükséges erőkre és eszközökre, a szervezési és vezetési rendszerre vonatkozó elgondolást is.

(4) A biztonsági elemzést és jelentést, működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetén a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább ötvenként az üzemeltető felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. A felülvizsgálat eredményét, illetve a módosított biztonsági elemzést vagy jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldi. Az iparbiztonsági hatóság a megküldött biztonsági elemzés vagy jelentés alapján dönt az engedély meghosszabbításáról, illetve annak feltételeiről.

29. § Az iparbiztonsági hatóság a hozzá benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés vizsgálata, illetve a hatósági ellenőrzésen tapasztaltak alapján állapítja meg a dominóhatásban érintett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek körét. Az iparbiztonsági hatóság a dominóhatásban érintett üzemek irányába intézkedik a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset-megelőzési célkitűzéseinek, biztonsági irányítási rendszerének, belső védelmi terveinek összehangolására a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés soron kívüli felülvizsgálatának kezdeményezésével. Az iparbiztonsági hatóság az intézkedéseiről tájékoztatja a külső védelmi tervek és a lakossági tájékoztatók elkészítésében érintetteket.

30. § (1) Az iparbiztonsági hatóság a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés megküldésével értesíti a veszélyeztetett települések polgármestereit, a veszélyeztetett fővárosi kerületek polgármestereit (a továbbiakban együtt: a veszélyeztetett települések polgármesterei), valamint a fővárosban a főpolgármestert az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésével vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem jelentős változtatásával kapcsolatos engedélyezési eljárás megindításáról.

(2) A biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nyilvános, és a veszélyeztetett település polgármesterének biztosítani kell, hogy abba a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelően bárki betekinthesen. Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot is tartalmaz, akkor az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentésnek vagy biztonsági elemzésnek a védendő adatot nem tartalmazó változata bocsátható nyilvános megtekintésre.

31. § (1) A védendő adatot tartalmazó biztonsági jelentésbe, illetve biztonsági elemzésbe csak az üzemeltető vagy írásban meghatalmazott képviselője, az iparbiztonsági hatóság (a továbbiakban együtt: eljárásban érintett felek), valamint a külön jogszabály alapján arra jogosultak tekinthetnek be.

(2) A nyilvánosságra hozható biztonsági jelentésről, illetve biztonsági elemzésről az iparbiztonsági hatóság csak az eljárásban érintett felek, a veszélyeztetett települések polgármesterei, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben megjelölt szervezetek és a külső védelmi terv készítésére kötelezettek részére adhat másolatot.

32. § (1) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonsági jelentésében vagy az iparbiztonsági hatóság döntése alapján a biztonsági elemzésében bemutatott veszélyeztető hatások elleni védekezés érdekében a veszélyeztetett településeken külső védelmi tervet kell készíteni.

(2) A külső védelmi tervet az iparbiztonsági hatóság helyi szerve a veszélyeztetett települések polgármestereinek közreműködésével készíti el. A külső védelmi tervek tartalmi követelményeit és elkészítésének határidejét külön jogszabály állapítja meg. A külső védelmi tervek elkészítésének és gyakoroltatásának költségeit az iparbiztonsági hatóság központi szerve saját költségvetése terhére biztosítja.

(3) Az iparbiztonsági hatóság külön jogszabályban meghatározottak szerint végzi a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére és elhárítására, valamint a bekövetkezett

veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kivizsgálására vonatkozó műszaki, szervezési és vezetési információk gyűjtését, értékelését és készíti a nemzeti jelentéseket.

(4) Az iparbiztonsági hatóság a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemekre vonatkozóan koordinálja az ágazati hatósági feladatokat ellátó szervezetek (a IV. fejezet alkalmazásában: társhatóságok) hatósági ellenőrzéseit, ennek keretében a társhatóságok részére hatósági ellenőrzés foganatosítására vonatkozó javaslatot tesz, több társhatóság bevonásával együttes ellenőrzéseket szervez.

(5) A társhatóságok a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemek tekintetében külön jogszabályban rögzített feladat és hatáskörük szerint önálló engedélyezési, felügyeleti és ellenőrzési tevékenységet végeznek, melyek eredményéről az iparbiztonsági hatóságot tájékoztatják.

(6) Az iparbiztonsági hatóság gyűjti az (5) bekezdésben megjelölt társhatóságok a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemekkel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárási dokumentumait, továbbá a hatósági engedélyeket – törvény alapján – nyilvánosságra hozza.

(7) Az iparbiztonsági hatóság a (6) bekezdés alapján rendelkezésére álló adatokhoz az (5) bekezdésben megjelölt társhatóságok részére hozzáférést biztosít.

(8) A társhatóságok az e §-ban meghatározott körben kötelesek az iparbiztonsági hatósággal együttműködni.

33. § (1) A veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes polgármesternek az üzemeltetővel és az iparbiztonsági hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítani kell, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésére, vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységének jelentős változtatására vonatkozó engedély kiadása előtt.

(2) Külön jogszabály szerint biztosítani kell, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetének határán belül történő fejlesztések során a lakosság véleményt nyilváníthasson.

34. § (1) Az iparbiztonsági hatóság a 25. § (1) bekezdése szerinti végleges határozatát a veszélyeztetett települések polgármestereivel, az üzem telephelye szerint illetékes környezetvédelmi, valamint természetvédelmi hatósággal, a fővárosban a főpolgármesterrel, valamint a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes helyi, területi védelmi bizottság elnökével közli.

(2) Az iparbiztonsági hatóság a veszélyes tevékenység végzésére vonatkozó határozatának kiadását követően a veszélyes tevékenységet végzőkről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyekről tájékoztatja a veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes vármegyei (budapesti) rendőr-főkapitányságot, az egészségügyi államigazgatási szervet, a környezetvédelmi hatóságot, valamint az állami mentőszolgálatot.

35. § (1) Az iparbiztonsági hatóság az üzemeltetőt megfelelő határidő megjelölésével kötelezheti a IV. fejezetben és a végrehajtási rendeletekben meghatározott üzemeltetői kötelezettségek teljesítésére, vagy ha a biztonságos üzemeltetés feltétele bármely okból hiányzik, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset megelőzéséhez és elhárításához szükséges intézkedések megtételére. Az iparbiztonsági hatóság az előírt kötelezettség vagy intézkedés megtételéig a veszélyes tevékenység folytatásának felfüggesztését rendelheti el.

(2) Ha az üzemeltető a biztonságos működéssel kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti és a biztonságos üzemeltetés feltételeiben súlyos hiányosság jelentkezik, akkor az iparbiztonsági hatóság a 25. § (1) bekezdésében meghatározott engedély visszavonásával a veszélyes tevékenység folytatását megtiltja. Ha az üzemeltető a veszélyes tevékenységet hatósági engedély nélkül kezdi el, akkor az iparbiztonsági hatóság a veszélyes tevékenység folytatását a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének alsó küszöbérték negyede alá csökkentésével korlátozza.

(3) Az iparbiztonsági hatóság elrendelheti az üzemeltető költségére és veszélyére:

a) a rendőrség közreműködésével – külön jogszabály szerint – a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben foglalkoztatott vagy annak területén lévő személyeknek a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területére történő belépésének, illetve az ott-tartózkodásának megtiltását, a

veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény helyiségeinek lezárását és ennek hatósági pecséttel történő hitelesítését,

b) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény biztonsági őrzését,

c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben található veszélyes anyagok, eszközök

ca) elszállítását,

cb) környezetvédelmi szabályok szerinti megsemmisítését,

cc) veszélyeztető jellegük megszüntetését.

(4) Amennyiben az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesettel vagy eseménnyel összefüggésben a megelőző, elhárító, helyreállító intézkedésekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeinek kivizsgálására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, az iparbiztonsági hatóság ezek megtételére kötelezi.

(5) Az iparbiztonsági hatóság katasztrófavédelmi bírság kiszabására jogosult:

a) katasztrófavédelmi engedély nélkül végzett engedélyköteles tevékenység végzése esetén,

b) a IV. fejezetben és a végrehajtási rendeletekben, vagy az azok alapján meghozott hatósági döntésben foglalt előírások elmulasztása esetén,

c) a veszélyes tevékenységgel kapcsolatos súlyos balesettel, vagy eseménnyel összefüggésben megelőző, elhárító és helyreállító intézkedésekre vonatkozó kötelezettség be nem tartása esetén.

(6) A katasztrófavédelmi bírság legkisebb összege háromszázezer forint, legmagasabb összege hárommillió forint. A bírság összegét a törvényi keretek között a jogsértésnek az emberi életre és egészségre, az anyagi javakra és a környezetre való veszélyességével arányos mértékben, igazodva a jogsértés súlyához és ismétlődéséhez kell meghatározni.

(7) A bírság egy eljárásban ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségzegés esetén ismételten is kiszabható.

(8) A bírság megfizetése nem mentesít a büntetőjogi, illetve a polgári jogi felelősség, valamint az elmulasztott kötelezettség teljesítése alól.

(9) A katasztrófavédelmi bírság a központi költségvetés központosított bevételét képezi.

(10) Nem alkalmazható közigazgatási szankcióként figyelmeztetés az alábbi közigazgatási szabályszegések miatt indult közigazgatási hatósági eljárásokban:

a) engedélyköteles tevékenység engedély nélküli végzése, folytatása,

b) üzemazonosítási kötelezettség elmulasztása,

c) biztonsági jelentésben, biztonsági elemzésben, belső védelmi tervben, súlyos káresemény elhárítási tervben valótlan adatok feltüntetése,

d) a hatósági döntésben foglalt műszaki, technológiai, beruházási, karbantartási előírás elmulasztása,

e) veszélyes anyagokkal kapcsolatos esemény, súlyos baleset azonnali bejelentésének elmulasztása,

f) veszélyes anyagokkal kapcsolatos eseményről, súlyos balesetről szóló adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása,

g) veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesettel kapcsolatos védekezési, elhárítási és helyreállító intézkedések elmulasztása,

h) belső védelmi terv gyakorlat végrehajtásának elmulasztása.

36. § Az iparbiztonsági hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek és események megelőzése, kivizsgálása, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében az e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

37. § Az üzemeltető köteles:

a) gondoskodni a külön jogszabály szerinti tartalmi követelményeknek megfelelő olyan belső védelmi tervek kidolgozásáról és azok iparbiztonsági hatóságnak történő megküldéséről, amelyek tartalmazzák azoknak az erőknek és eszközöknek, valamint annak az üzemvezetési rendszernek a

leírását, amellyel az emberi egészség és a környezet védelme magas színvonalon biztosított,

b) minden szükséges intézkedést megtenni a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek megelőzésére, az esetleges baleset hatásainak enyhítésére és a helyreállításra,

c) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldeni,

d) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetet követő lehető legrövidebb időn belül tájékoztatást adni az iparbiztonsági hatóság számára a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek közép- és hosszú távú következményeinek elhárítása, illetve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos hasonló súlyos balesetek megelőzése érdekében tett intézkedéseiről.

38. § Ha a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben vagy annak védelmét ellátó szervezetben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő változtatás történik, az üzemeltetőnek a belső védelmi tervet soron kívül pontosítani kell. Az üzemeltető a belső védelmi tervet az utolsó módosítástól számított legfeljebb három éven belül felülvizsgálja és a tervek végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrzi. A tervek pontosításáról, felülvizsgálatáról és gyakoroltatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A pontosított tervet és a felvett jegyzőkönyveket meg kell küldeni az iparbiztonsági hatóságnak.

39. § A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek következményeinek csökkentésére vonatkozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen belüli feladatokat az üzemeltetőnek a belső védelmi tervben, míg az érintett állami és önkormányzati szervek veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen kívüli feladatait a külső védelmi tervben kell meghatározni.

40. § (1) A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője a veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységet a külön jogszabályban meghatározott módon és adattartalommal az iparbiztonsági hatóságnak bejelenti.

(2) Az iparbiztonsági hatóság a küszöbérték alatti üzem üzemeltetője által küldött bejelentést megvizsgálja. A vizsgálatok alapján, ha az üzemben tárolt veszélyes anyagok mennyisége és fajtája, vagy az üzem által okozott veszélyeztetés azt indokolja, az iparbiztonsági hatóság az üzemeltetőt súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezi.

(3) Az üzemeltető által benyújtott súlyos káresemény elhárítási tervet az iparbiztonsági hatóság értékeli, és dönt a katasztrófavédelmi engedély kiadásáról. Ha a benyújtott súlyos káresemény elhárítási terv nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak az iparbiztonsági hatósághoz történő beérkezésétől számított harminc napon belül az iparbiztonsági hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.

(3a)

(4) Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a súlyos káresemény elhárítási tervvel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak vagy a súlyos káresemény elhárítási tervben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig az iparbiztonsági hatóság a 35. §-ban meghatározott szankciókat alkalmazhatja.

(5) Az iparbiztonsági hatóság döntése alapján a küszöbérték alatti üzem veszélyeztető hatásainak figyelembevétele érdekében a 32. § (2) bekezdése szerinti külső védelmi tervet kell készíteni.

(6) Az iparbiztonsági hatóság a küszöbérték alatti üzemben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében külön jogszabályban meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

41. § A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője – amennyiben az iparbiztonsági hatóság azt részére előírja – köteles

a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését és elhárítását, az egészség és a környezet magas fokú védelmét biztosító súlyos káresemény-elhárítási tervet az iparbiztonsági hatóság részére jóváhagyásra benyújtani,

b) a súlyos káresemény-elhárítási terv részeként súlyos balesetek megelőzését és elhárítását biztosító irányítási rendszert működtetni,

c) a súlyos káresemény-elhárítási tervben megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket biztosítani,

d) a súlyos káresemény-elhárítási tervet a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább öt évenként felülvizsgálni, és szükség szerint módosítani,

e) a súlyos káresemény-elhárítási terv végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrizni,

f) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést az iparbiztonsági hatóság részére megküldeni.

42. § Az üzemeltető köteles a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ügyeleti szolgálata útján távbeszélőn az iparbiztonsági hatóságot haladéktalanul tájékoztatni

a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, esemény körülményeiről.

b) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetben, eseményben szereplő veszélyes anyagokról,

c) a lakosságra, az anyagi javakra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokról,

d) a megtett intézkedésekről.

V. FEJEZET

A KITERJEDT KÁRESEMÉNY

19. A kiterjedt káresemény

43. § (1) A 3. § 11. pontjában meghatározott kiterjedt káresemény esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófavédelmi feladatok ellátása, koordinálása keretében – a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által előzetesen jóváhagyott központi veszélyelhárítási terv szerint – azonnal intézkedik az emberi élet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a kritikus infrastruktúrák védelme, a lakosság alapvető ellátásának biztosítása, valamint a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentése érdekében.

(2) A honvédségi erők igénybevétele a szükséges létszámnak megfelelően a Magyar Honvédség irányítására vonatkozó szabályok alapján erre jogosult személy döntése alapján történik.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a megtett intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert.

(4) A kiterjedt káresemény kezdetének és megszűnésének időpontját, helyét a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének honlapján közzéteszi.

20–24/A.

44–51/A. §

VI. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE, A GAZDASÁGI ÉS ANYAGI SZOLGÁLTATÁS

25. A polgári védelem katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatai

52. § Polgári védelmi feladat:

- a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,
- b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása,
- c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,
- d) az egyéni védőeszközökkel történő ellátás,
- e) védelmi célú építmények fenntartása,
- f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,
- g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,
- h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,
- i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése,
- j) a veszélyelhárítási tervezés, szervezés,
- k) közreműködés a kulturális örökség védett elemeinek védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menedékjogról szóló törvény hatálya alá tartozó személy elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában,
- l) közszolgáltatás ellátásának kiesésekor az, emberi életben, egészségben és az anyagi javakban esett kár megelőzése céljából a közszolgáltatás ideiglenes ellátásáról történő gondoskodás.

52/A. § A polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy ruházatát, továbbá a polgári védelmi célra használt járművet és egyéb technikai eszközt, valamint létesítményt a polgári védelem nemzetközi megkülönböztető jelével kell ellátni.

26.

53–58. §

27.

59. §

28. A köteles polgári védelmi szervezetek

60. § (1) A polgári védelmi szervezetek a központi, területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek, melyek állományát a polgári védelmi feladatok ellátása érdekében az önként jelentkező személyekkel a 65. § (2) bekezdése szerint lehet kiegészíteni.

(2)

(3) A területi, valamint települési rendeltetésű polgári védelmi szervezetbe csak a település, fővárosban a fővárosi kerület területén lakó vagy ezek területén munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyt lehet beosztani.

(4) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése szempontjából a központi és területi polgári védelmi szervezetbe való beosztás a települési és a munkahelyi szervezetbe való beosztást, a lakóhely szerinti beosztás a munkahelyi beosztást megelőzi.

(5) A polgári védelmi szervezetek technikai eszközökkel és anyagokkal való felszerelése központi ellátás és gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése keretében történik.

(6) A polgári védelmi szervezetek egymásnak mellérendeltek, tevékenységüket a védekezés irányításáért felelős személy irányítja.

(7)–(9)

29. A központi polgári védelmi szervezet

61. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője központi polgári védelmi szervezetet hoz létre olyan szakfeladat ellátására, amely különleges szakértelmet és technikai eszközöket igényel.

(2) A központi polgári védelmi szervezet felépítéséről és létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője dönt.

(3) A központi polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

30. A területi polgári védelmi szervezet

62. § (1) Területi polgári védelmi szervezetet kell létrehozni annak a polgári védelmi feladatnak a végrehajtására, amelyet a települési polgári védelmi szervezetek nem képesek ellátni.

(2) A területi polgári védelmi szervezetek felépítéséről, létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője határoz a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjének javaslata alapján.

(3) A területi polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

31. A települési polgári védelmi szervezet

63. § (1) Községben, városban, megyei jogú városban, fővárosi kerületben – ha a település katasztrófavédelmi besorolása azt indokolja – polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezetet kell létrehozni.

(2) A települési polgári védelmi szervezet létszámát a település katasztrófavédelmi besorolásának megfelelően a katasztrófavédelmi kirendeltség vezetőjének javaslata alapján a polgármester állapítja meg.

(3) A települési polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

32. A munkahelyi polgári védelmi szervezet

64. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetet a gazdálkodó szervezet polgári védelmi feladatainak végrehajtása érdekében hatósági határozat alapján kell létesíteni.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet tagját a gazdálkodó szervezet vezetője jelöli ki.

33. A polgári védelmi szervezetbe történő önkéntes jelentkezés

65. § (1) Polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személy külön jogszabály szerinti nyilatkozatot tesz, melyben kinyilvánítja a rendelkezésre állás tartalmát és az alkalmazás feltételeit.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozat alapján az önkéntesen jelentkező személyt a polgármester polgári védelmi szervezetbe osztja be.

(3) A polgári védelmi feladatot önkéntes jelentkezés alapján teljesítő személy jogai és kötelezettségei a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személy jogaival és kötelezettségeivel azonosak.

34. Függelmi viszonyok a polgári védelmi szervezetben, utasítás a feladatok elvégzésére

66. § (1) A polgári védelmi beosztottak szolgálatukat függelmi rendben teljesítik.

(2) A polgári védelmi szervezet egységében az előjáró az adott egység vezetője, akinek joga és kötelessége a beosztott személyek tevékenységének irányítása.

(3) Az előjáró az irányítási jogosítványát a védekezés irányítására jogosult személy által meghatározott feladatoknak megfelelően gyakorolja.

(4) Az előjáró a hatáskörén belül önállóan intézkedik, megköveteli beosztottaitól, hogy pontosan és időben teljesítsék a rájuk bízott feladatokat, szervezi, irányítja és ellenőrzi beosztottai munkáját.

(5)

(6) A polgári védelmi szervezetbe beosztott köteles begyakorolni és alkalmazása idején az előjáró utasításai szerint végrehajtani a számára meghatározott feladatokat.

35.

67–70. §

36. Adatszolgáltatás, adatkezelés

71. § (1) A polgári védelmi szervezetbe történő beosztás, a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a polgármester és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár

a) személyes adatait [családi és utónév, születési családi és utónév, nem, születési hely, idő (év, hónap, nap), anyja születési családi és utóneve, lakóhely vagy tartózkodási hely, munkahely, szervezeti beosztásra vonatkozó adatok, telefonszám, elektronikus levélcím],

b) foglalkozására és a szakképzettségére vonatkozó adatait kezelheti.

(2)

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatkezelő az adatokat a következő forrásból gyűjtheti:

a) a munkáltató, egyéni vállalkozó által teljesített adatszolgáltatás,

b) a hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartása,

c) a személyi adat- és laccímnyilvántartás,

d)

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adatszolgáltató az adatszolgáltatást 15 napon belül térítésmentesen teljesíti.

(5) A hadkiegészítő parancsnokság a polgármester kiválasztási szempontokat is tartalmazó megkeresésére adja át a beosztható személyeknek az (1) bekezdésben meghatározott adatait.

(6) Azokat a kötelezetteket, akikről a (3) bekezdés *a)* és *b)* pontjában megjelölt forrásokból adat nem szerezhető be, a polgármester adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére hívhatja fel.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség a következő adatokra terjed ki:

a) a szakképzettség,

b) a foglalkozás,

c) a munkahely megnevezése, címe,

d) a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényben meghatározott polgári védelmi kötelezettség alóli mentességi ok, illetve azon tény, hogy polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegebízásával teljesíti.

(7a) A katasztrófák elleni védekezési feladatok végrehajtása céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a területi védelmi bizottságok tagjainak, a helyi védelmi bizottságok tagjainak, a polgármestereknek, a katasztrófavédelmi koordinációs szervbe delegált szakértőknek, a védekezéssel összefüggő feladatokban közreműködő referenseknek, az eseménykezelésben érintett gazdálkodó szervezetek, intézmények vezetőinek, kapcsolattartóinak és szakértőinek családi és utónevét, telefonszámát, e-mail elérhetőségét, munkahelyére, szervezeti beosztására vonatkozó adatait kezeli.

(7b) A (7a) bekezdésben meghatározott adatokat a hivatásos katasztrófavédelmi szerv az

érintettől vagy annak munkáltatójától gyűjti.

(8) A polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása céljából a területi védelmi bizottság elnöke és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervtől, államigazgatási szervtől személyes adatnak nem minősülő adatokat kérhet.

(9) A (8) bekezdésben meghatározott adatok szolgáltatása térítésmentesen, az adatkérésben meghatározott határidőn belül történik.

72. § (1) A polgármester az általa kezelt adatállományt a beosztásra jelölés céljából továbbítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, amely ennek alapján kijelöli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetbe beosztható személyeket, és erről tájékoztatja a polgármestert.

(2) A polgármester a kijelöltek adatállománya alapján kiválasztja azokat a kötelezetteket, akiket a szervezetbe határozattal beoszt, és erről a véglegessé vált határozattal tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, valamint a beosztottak adatairól a hadkiegészítő parancsnokságot.

(3) A polgármester a 71. § (1) bekezdése szerint összegyűjtött adatokról nyilvántartást nem vezethet, az adatállományt a beosztó határozat véglegessé válása és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve tájékoztatása után haladéktalanul törli.

(4) A (2) bekezdés szerint átadott adatok felhasználásával a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv nyilvántartást vezet. A nyilvántartásból kizárólag a polgári védelmi szervezetbe történő beosztáshoz, a polgári védelmi kötelezettség teljesítéséhez, az igazolványban szereplő adatok ellenőrzéséhez igényelhető adat.

(5) A polgári védelmi szervezet tagját a (4) bekezdésben meghatározott nyilvántartás, illetve a polgári védelmi szervezet tagja önkéntes adatszolgáltatása alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve igazolvánnyal látja el, amely a következő adatokat tartalmazza:

- a) családi- és utónév,
- b) születési családi- és utónév,
- c) születési idő,
- d) a tulajdonos fényképe, aláírása,
- e) a tulajdonos vércsoportja,
- f) a polgári védelmi szervezet megnevezése, a beosztás megjelölése,
- g) az igazolvány kiállításának és lejáratának időpontja,
- h) az igazolvány száma,
- i) a kiállító hatóság aláírása.

(6) A polgári védelmi szervezetbe való beosztás megszűnésekor az (5) bekezdésben meghatározott igazolványt vissza kell vonni.

(7) A nyilvántartás adatait a beosztás megszűnésekor haladéktalanul törölni kell.

(8) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a hadkiegészítő parancsnokság a hadkötelezettség elsődlegességének érvényesítése céljából a nyilvántartásban szereplő adatokat legalább évente egy alkalommal egyeztetni.

(9) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a nyilvántartásban kezelt adatokban bekövetkezett változások átvezetése céljából a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényelhet.

(10) Kiterjedt káresemény vagy veszélyhelyzet esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szervek az intézkedések elősegítése céljából, legfeljebb azok időtartamának fennállását követő három hónapig a település azonnali védekezési munkálataiba bevont, továbbá a katasztrófavédelmi intézkedésekkel érintett, a polgári védelmi szervezetbe nem beosztott személyek alábbi személyes adatait tarthatják nyilván:

- a) természetes személyazonosító adatok,
- b) lakóhely,
- c) ideiglenes tartózkodási hely.

(11) A (10) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból

- a) adatot szolgáltatni
- aa) a kitelepítés és befogadás szervezése, és a polgári védelmi szervezetbe történő beosztás céljából a polgármesternek,
- ab) az ismeretlen helyen tartózkodó személy tartózkodási helyének meghatározása céljából a rendőrségnek és a Magyar Vöröskeresztnek,
- b) felvilágosítást adni a hozzátartozóját kereső személynek lehet.

VII. FEJEZET

A FELKÉSZÜLÉS ÉS A VÉDEKEZÉS KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSE ÉS FEDEZETE

73. § (1) Az Országgyűlés

- a) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, területi és helyi szervei fenntartásával, működésével és fejlesztésével összefüggő kiadások,
- b) a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges technikai eszközök beszerzésének,
- c) a polgári védelmi szervezeteknek a Kormány vagy a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányítási jogkörében elrendelt felkészítésével, alkalmazásával összefüggő kiadások, ezen belül
- d) a munkavállaló és a munkaviszonyban nem álló személy polgári védelmi kötelezettségének teljesítésével összefüggésben a munkáltatónál felmerülő és igazolt költségeinek, valamint a térítési díjnak,
- e) a lakosság riasztását szolgáló berendezések telepítésének, fejlesztésének, karbantartásának és működésének
- fedezetét évente a költségvetésről szóló törvény a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében biztosítja.

(2) Az Országgyűlés más minisztérium esetén a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtására a forrást az adott költségvetési fejezeten belül elkülönítetten biztosítja.

74. § Az Országgyűlés a helyi önkormányzatok számára biztosítja a vármegyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester katasztrófavédelmi feladatának ellátásához szükséges anyagi feltételeket.

75. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetek létrehozásával, működésével és fenntartásával összefüggő kiadások fedezete a gazdálkodó szervezetet terheli.

(2) A gazdálkodó szervezet a hatósági határozattal elrendelt katasztrófavédelmi feladatok ellátásával összefüggésben felmerülő kiadásait költségként számolhatja el.

76. § (1) Az állami szervek, a Magyar Honvédség, a védelmi bizottságok felkészülésének, katasztrófa elleni védekezésének költségeit az állam viseli.

(2) A felkészülés költségeit az érintettek az éves költségvetésükben tervezik.

(3) A 18. § (2) bekezdése alapján a védekezésbe bevont önkéntes mentőszervezetek védekezési költségeit az állam viseli.

(4) Ha a védekezésben részt vevőt egészséget károsító vagy halálos baleset érte, az üzemi balesetre, foglalkozási betegségre vonatkozó társadalombiztosítási szabályok alapján meg nem térülő károkat, egészséget károsító baleset esetén a személyiségi jogsértésért járó sérelemdíjat az állam téríti meg.

77. §

78. § (1) Az állami költségvetésből kell megtéríteni a védekezésbe bevont szervek és szervezetek katasztrófa elleni védekezéssel összefüggő költségeit.

(2) A Kormány döntése szerint katasztrófa károsító hatása által érintett területen a károk

enyhítését is a központi költségvetésből kell fedezni.

(3) Az állam nem természeti katasztrófa esetén annak okozójától, illetve előidézőjétől a védekezés és a helyreállítás költségeinek megtérítését a polgári jog általános szabályai szerint követelheti.

VII/A. FEJEZET

A HATÓSÁGI ELJÁRÁSOKKAL KAPCSOLATOS ADATKEZELÉS

79. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a hatáskörébe utalt hatósági eljárások és az eljárások végleges lezárását követően a kiszabott bírságok befizetésének nyomon követése, a végleges döntésének végrehajtása, az ellenőrzés, a szemle, a végleges döntésével összefüggő jogorvoslat, az ügykövetés, kapcsolattartás, valamint a döntés-felülvizsgálat céljából az alábbi adatokat kezeli:

a) az ügyfél természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elérhetőségi címe, elektronikus levélcíme, telefonszámai,

b) az ügyfél adóazonosító jele vagy adószáma,

c) az ügyfél számlaszáma, IBAN száma,

d) a nem természetes személy ügyfél

da) cégjegyzék száma, nyilvántartási száma, államháztartási egyedi azonosítója, létrejöttének és megszűnésének időpontja, tevékenységi körei, székhelyének címe, elektronikus levélcíme, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) szerinti hivatalos elérhetősége, telefonszáma,

db) természetes személy képviselőjének, meghatalmazottjának vagy kapcsolattartójának természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elektronikus levélcíme, telefonszáma,

e) a természetes személy ügyfél természetes személy meghatalmazottjának természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elektronikus levélcíme, telefonszáma, valamint

f) az ügygel érintett ingatlan

fa) természetes személy tulajdonosának természetes személyazonosító adatai,

fb) nem természetes személy tulajdonosának cégjegyzék száma, nyilvántartási száma, államháztartási egyedi azonosítója, létrejöttének és megszűnésének időpontja, tevékenységi körei, székhelyének címe, elektronikus levélcíme, az E-ügyintézési tv. szerinti hivatalos elérhetősége, telefonszáma, természetes személy képviselőjének, meghatalmazottjának vagy kapcsolattartójának természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elektronikus levélcíme, telefonszáma.

(2) Az (1) bekezdés alapján kezelt adat – ha törvény eltérően nem rendelkezik – más szerv vagy személy részére nem továbbítható.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv – ha törvény hosszabb határidőt nem állapít meg – az (1) bekezdés szerinti adatokat

a) veszélyes áruk szállításának ellenőrzésével kapcsolatosan kiszabott bírságok esetében bírságfizetés teljesítését követő hat évig kezeli,

b) a hatáskörébe utalt hatósági eljárások esetében – a *c)* pontban meghatározott kivétellel – az eljárások végleges lezárását követő hat évig kezeli,

c) a veszélyes áruk szállítására használt tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek jóváhagyásával kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárások esetében az engedélyek érvényességét követő hat évig kezeli.

VII/B. FEJEZET

KÉPFELVÉTEL, HANGFELVÉTEL, KÉP- ÉS HANGFELVÉTEL KÉSZÍTÉSE

79/A. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben a hatósági ellenőrzéssel vagy beavatkozással érintett személyekről, tárgyakról, azok környezetéről, a beavatkozási eseményekről, a katasztrófavédelmi feladatellátás szempontjából lényeges körülményről képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban együtt: felvétel) készíthet, valamint ilyen felvételt – szolgálati feladatainak ellátása érdekében, valamint oktatási célból – felhasználhat.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv

a) épületein a készenléti járművek akadálytalan kihajtása céljából,

b) objektumain és objektumaiban a szakfelszerelések és egyéb vagyontárgyak feladatellátáshoz szükséges rendelkezésre állásának biztosítása céljából,

c) a készenléti járműveken az azokon található szakfelszereléseknek az azonnali, akadálymentes feladatellátás céljából történő használata érdekében,

d) a készenléti járműveken a beavatkozás eseményeinek képi rögzítése és elemzése céljából bárki számára nyilvánvalóan észlelhető módon képfellevőt helyezhet el, felvételt készíthet és rögzíthet.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a képfellevők elhelyezésével összefüggő adatkezelési információkat, valamint az érintettek jogaira és érvényesítésük rendjére vonatkozó rendelkezésekről történő tájékoztatást a képfellevőt üzemeltető hivatásos katasztrófavédelmi szerv honlapján is közzéteszi.

(4) A képfellevő által megfigyelt területen a területre belépő személyek tájékoztatását elősegítő módon figyelemfelhívó jelzést, ismertetést kell elhelyezni a képfellevők elhelyezéséről, az adatkezelés tényéről, valamint az érintettek jogaira és érvényesítésük rendjére vonatkozó rendelkezésekről.

(5) Az (1) bekezdésben és a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltak szerint készített, személyes adatot tartalmazó felvétel, kizárólag bírósági, hatósági eljárásban, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel.

(6) Az (1) bekezdésben és a (2) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján készített felvételek kizárólag anonimizált formában mutathatóak be oktatási célból vagy hozhatóak nyilvánosságra.

(7) Az (1) és (2) bekezdés alapján készített felvétel egyedi ügyhöz kapcsolódó adatkérés alapján – jogszabályban meghatározott szabálysértési, bűnüldözési, igazságszolgáltatási, közigazgatási hatósági, valamint nemzetbiztonsági feladatok ellátása céljából – nyomozó hatóság, szabálysértési hatóság, ügyészség, bíróság, nemzetbiztonsági szolgálat, terrorizmust elhárító szerv, közigazgatási hatósági eljárást folytató hatóság, nemzetközi jogsegély keretében külföldi hatóság részére továbbítható. A felvétel a jogainak gyakorlása érdekében az érintett, valamint a jogszabály alapján eljárás kezdeményezésére irányuló jogának gyakorlása érdekében harmadik személy részére is továbbítható, adatigénylési kérelem alapján.

(8) A felvételt, ha arra az (5) bekezdésben megjelölt eljárás lefolytatásához vagy az ott meghatározott célból nincs szükség, harminc napon belül törölni kell.

(9) Ha a felvétel felhasználására hatósági eljárásban kerül sor, az adatok kezelésére az alapul szolgáló eljárás szabályait kell alkalmazni.

(10) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a felvétel kezelése során köteles megtenni a szükséges szervezési, technikai és adatbiztonsági intézkedéseket, hogy megakadályozza az érintett személy személyes adatainak, különösen magántitkának és magánélete körülményeinek illetéktelen személy tudomására jutását.

(11) Az, akinek jogát vagy jogos érdekét a felvétel rögzítése érinti, az (5) bekezdésben megjelölt eljárás lefolytatásához vagy az ott meghatározott egyéb cél érdekében kérheti, hogy a felvételt annak kezelője a felvétel továbbításáig, de legfeljebb harminc napig ne törölje.

(12) A (11) bekezdés szerinti kérelem benyújtására a felvétel rögzítésétől számított nyolc napon belül van lehetőség.

(13) Bíróság vagy más hatóság megkeresésére, illetve a büntetőeljárás során a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság adatszolgáltatás kérésére a rögzített felvételt haladéktalanul meg

kell küldeni. Ha a (11) bekezdés szerinti kérelem benyújtásától számított harminc napon belül nem kerül sor megkeresésre, a rögzített felvételt törölni kell.

VII/C. FEJEZET

A HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERV HATÁSKÖRÉBE UTALT HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉSÉNEK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

79/B. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a hatáskörébe utalt hatósági eljárások gyors és hatékony lefolytatása érdekében törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott eljárásokban az E-ügyintézési tv. 2. § (1) bekezdése alapján az ügy elektronikus intézéséhez elektronikus Integrált Hatósági Rendszert (a továbbiakban: IHR) biztosít.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatáskörébe utalt, törvényben meghatározott hatósági eljárásaiban az ügyfél – az elektronikus azonosítását követően – a kérelmét és egyéb beadványait az IHR-en keresztül nyújtja be a hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv az általa kiállított dokumentumokat az IHR-be tölti fel.

(3) Az IHR támogatja a hatósági eljárásoknál az ügyfélnek, valamint az eljárás egyéb résztvevőjének a Kormány rendeletében meghatározott szervekkel az elektronikus kapcsolattartást.

(4) Az IHR a kérelmező számára biztosítja a hatósági eljárást megelőző tájékozódást biztosító felületet, amelynek részletes működési rendjét a Kormány rendeletben állapítja meg.

(5) Az ügyfél a hatósági eljárás kezdeményezésével egyidejűleg, elektronikus azonosítását követően az IHR keretei között működtetett ügyfélportálra tölti fel a hatósági eljárás lefolytatásához szükséges dokumentumokat.

79/C. § A 79/B. § (1) bekezdése szerinti, elektronikusan kezdeményezett ügyekben a magyarországi székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező, a 79/B. § (2) bekezdésében meghatározott ügyfél és képviselője számára a hivatásos katasztrófavédelmi szerv az elektronikus ügyintézés az IHR alkalmazásával biztosítja.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

37. Felhatalmazó rendelkezések

80. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

a) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kijelölését, a helyi szervek jogállását és kijelölését, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatósági ügyeiben eljáró szerv kijelölését,

b) a Kormány tagjainak és a katasztrófavédelemben érintett állami szerveknek a megelőzéssel, a felkészüléssel és a védekezéssel kapcsolatos működésének, riasztásának rendjét – beleértve a reagálási időket –, részletes feladatait,

c) a katasztrófasegély nyújtásának szabályait, valamint a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás és -segítségkérés általános szabályait,

d) az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra jóváhagyott előirányzat felhasználásának rendjét,

e) az e törvény IV. fejezete szerint veszélyes anyagnak minősülő anyagok – az azokhoz tartozó küszöbértékek – és ipari tevékenységek körét, valamint az eljáró hatóságokat,

f) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés, tervezés rendszerét és követelményeit, az üzemeltetői kötelezettségeket,

g) a biztonsági jelentés és a biztonsági elemzés célját, tartalmi és formai követelményeit, a biztonsági jelentésre, valamint a biztonsági elemzésre kötelezettek körét,

h) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket érintő lakossági tájékoztatással és a nyilvánosság biztosításával kapcsolatos követelményeket,

i) a védekezésben részt vevők költségei megtérítésének szabályait,

j) a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség fejlesztésével, valamint a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtésével kapcsolatos feladatokat,

k) a küszöbérték alatti üzemek körét, katasztrófavédelmi hatósági felügyeleti rendjét és az üzemeltetői kötelezettségeket,

l) a IV. Fejezet hatálya alá tartozó üzemekkel és azok veszélyes tevékenységével összefüggésben folytatott hatósági eljárások kiegészítő szabályait, az alkalmazható bírságok rendszerét és részletes szabályait,

m) a katasztrófavédelmi szabályzat részletes szabályait, ezen belül

ma) a települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályait és a védelmi követelményeket,

mb) a veszélyelhárítási tervezés tartalmi és formai követelményeit,

mc) az egyéni védőeszköz-ellátás, a lakosság riasztása, a kitelepítés és befogadás általános szabályait,

md) a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben, valamint a nemzetközi segítségnyújtásban közreműködő önkéntes mentőszervezetek tevékenységének, védekezésbe történő bevonásának szabályait, valamint támogatását és az alkalmazandó költségtérítést, a társadalmi és karitatív szervezetek védekezésben való közreműködésének szabályait, valamint az önként jelentkező szervezetek és személyek védekezésben való közreműködésének szabályait,

me)–mg)

mh) a katasztrófa károsító hatása által érintett területre, valamint a helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó szabályokat,

n) az autonóm államigazgatási szervek és az önálló szabályozó szervek kivételével a központi államigazgatási szervek katasztrófavédelmi feladatait,

o) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozó hatósági koordináció szabályait,

p) a katasztrófavédelmi feladatok ellátásához szükséges földmérési és térképészeti állami alapadatok, illetve termékek, továbbá az ingatlan-nyilvántartási adatok (jogok, tények) körét, valamint ezek szolgáltatásának részletes szabályait,

q) a veszélyes anyagok, veszélyes áruk telephelyi tárolásának katasztrófavédelmi szabályait,

r)

s) az IHR működésének részletes szabályait, az IHR üzemeltetőjét, valamint azokat az esetköröket, amelyekben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére az egyes dokumentumokat az IHR igénybevételel kell megosztani,

t) a veszélyes áruk szállítására használt nem nyomástartó tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek gyártási típus jóváhagyási engedélyezésére, az engedélyben és a kapcsolódó jogszabályokban meghatározott előírások megtartásának hatósági ellenőrzésére, a gyártásból történő mintavételre és annak soron kívüli vizsgálatára, valamint az előírások megsértőivel szemben intézkedések megtételére, az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegének megállapítására, továbbá a bírsággal összefüggő hatósági feladatokra vonatkozó részletes szabályokat.

81. § Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza:

a) az irányítása alatt álló szervekre vonatkozóan a védekezés végrehajtásának egységes rendjét,

b) az e törvény 22. §-ában meghatározott szervek irányítási és működési rendjét, feladatait, a hatáskörüket és jogkörüket,

c) az irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatait,

d) a települések katasztrófavédelmi besorolását, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerveinek illetékességi területét,

e) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának és alkalmazásának szabályait, valamint a polgári védelmi szolgálatra önként jelentkezésre, a jelentkezés visszavonására és az ezekkel kapcsolatos döntésekre vonatkozó speciális szabályokat,

f) a katasztrófavédelmi felkészítés követelményeit,

g) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományának Szolgálati Szabályzatát, valamint a polgári védelmi szervezetek Szolgálati Szabályzatát.

82. § (1) Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg az igazgatási szolgáltatási díj fizetési körébe tartozó hatósági eljárásokat, igazgatási jellegű szolgáltatásokat és bejelentéseket, továbbá a fizetendő díj mértékét, valamint a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésével kapcsolatban a tervezési, jelentési, adatközlési, együttműködési feladatokat, valamint a korai riasztási technikai rendszer létrehozásának és működésének szabályait.

(3) Felhatalmazást kapnak a feladatkörrel rendelkező miniszterek, hogy – a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben szabályozzák:

a) az ágazati tevékenységükkel összefüggésben az adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési feladatokat,

b) a katasztrófavédelmi célú ágazati mérő- és ellenőrző, előrejelző és riasztórendszerek kialakításának, működtetésének feladatait,

c) a katasztrófavédelemben részt vevők kijelölését, feladataikat, felkészítésük és működtetésük feltételeit,

d) a feladatkörüket érintő katasztrófavédelmi feladatokat és az ahhoz kapcsolódó hatósági előírásokat.

38. Hatálybalépés

83. § E törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

39. Átmeneti rendelkezések

84. §

85. § A lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját az áramszolgáltatók részére a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei 2012. március 1-jéig megküldik. A lakossági riasztó rendszer végpontjaiban bekövetkezett változást, az azt követő 72 órán belül kell megküldeni az áramszolgáltatók részére.

40. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

86. § (1) Az 52. §, a 60–66. §, a 71. §, a 72. § és a 174. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXXI. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

(2) A 71. § és a 72. § az Alaptörvény XXXI. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

41. Az Európai Unió jogának való megfelelés

87. § E törvény 3. §-ának 1–4., 11., 13., 23–24., 26–33. pontja. 4. § (3)–(3a) bekezdése, és IV. fejezete a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről szóló. 2012. július 4-i 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

87/A. § E törvény az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló, 2013. december 17-i 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat, valamint az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/836 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását szolgálja.

42–45.

88–91. §

46.

92. §

47–53.

93–153. §

54.

154. § (1)

(2)–(3)

(4)–(6)

55–70.

155–174. §